

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
на пријемном испиту у филолошкој гимназији и одељењима
школска 2010/2011. година

Питање број

1. Заокружи словоиспред тачне тврдњекоја се односи насловенску писменост.
 - а) Прво словенско писмо настало је у Србији у VI ваку у Србији
 - б) Прво словенско писмо назива се глагољица
 - в) Српска редакција старословенског језика назива се још и славеносерпски језик
 2. Наведи наслов и годину издања првог дела Вука Стефановића Караџићакоје је штампано Вуковом ћирилицом.
 _____, _____.
 3. Попуни празна поља навођењем одговарајућих слова за изостављене сугласнике према месту изговора.
 Зубни (дентални):Т, _____, _____.
 4. Наведи назив за остварену гласовну промену у именици ЧОВЕЧЕ: _____.
 5. У именици ГРОЖЂЕ извршене су две гласовне промене. Наведи њихове називе.
 - а) _____
 - б) _____
 6. ГИМНАЗИЈА, ГЛАВА, КЊИГА, ДАН
 Удвема именицама у низу слог под акцентом је дуг. Подвуци те именице.
 7. Подвуци придевску заменицу у реченици
 Неко је поменуо да је његов братнепознатом човеку рекао нешто о утакмици.
 8. – Моји пријатељи сутра путују брзим возом у Атину.
 Из реченице препиши реч у употребљеном облику, групишући их према врсти којој припадају.
 - а) Именице: _____, _____, _____.
 - б) Заменица: _____.
 - в) Придев: _____.
 - г) Глагол: _____.
 - д) Прилог: _____.
 - ђ) Предлог: _____.
 9. – Деца су родитељимапоказивала слику.
 Поред примера наведи називеза употребљени падежни облик и граматички број.
	Падежни облик	Грамматички број
а) Деца		
б) родитељи		
в) слику		
10. Подвуци глаголе свршеног (перфективног) вида.
 - дотрчати, претрчавати, донети, доносити, скочити, скакати, скакутати
 11. Наведи одговарајуће глаголске облике од глагола ПЕЋИ.
 - а) 3. л. мн. презента: _____.
 - б) 2. л. мн. императива: _____.
 - в) глаголски прилог садашњи: _____.
 12. Из низа ГРАДСКИ, БЕЗБРИЖАН, ЈУГОЗАПАД препиши речи разврставајући их према типу грађења (типу творбе).
 - а) Извођење: _____.
 - б) Слагање: _____.
 - в) Комбинована творба: _____.
 13. – После две недеље боравка на Ади-Бојани толико смо поцрнели да нам се сваки час причињавало да лично на неког другог.
 - а) Обележи усправним цртама границе између простих реченица у сложеној.
 - б) Подвуци главну (управну) реченицу у сложеној.
 14. Наведи назив за врсту напоредног односа међу независним реченицама у примеру-
 - Данас ћу или отићи у биоскоп или ћу посетити пријатеље.

-
15. Заокружи слово испред примера са зависном реченицом у објекатској функцији (служби).
- а) Признао је да је био на утакмици.
 - б) Признао је гледање утакмице.
 - в) Признао је истину док смо ишли према кући.

16. - Ко другоме јаму копа, сам у њу упада.
- Заокружи слово испред тврдње која се у потпуности односу на подвучену реченицу.
- а) Ко другоме јаму копа је односна реченица у објекатској служби.
 - б) Ко другоме јаму копа је односна реченица у субјекатској служби.
 - в) Ко другоме јаму копа је управна (главна) реченица у сложеној.

17. - Када смо остали бледо осветљени само од одсјаја са белих ствари, предложио сам јој да кренемо.
- Наведи врсту подвучене зависне реченице по значењу:
- _____.

18. - Иза излога видим власника радње, господина Петровића, који је у том тренутку поправљао ципеле.
- Наведи службу (функцију) подвучених речи: _____.

19. Подвуци синониме у низу:
- говорити, зборити, ћутати, зидати, брбљати, замишљати.

20. Писаним словима ћирилицепрепиши реченице поштујући правописна правила.

- а) дали ће јованка петровић илић штети да говори о поезији јована јовановића змаја.

- б) у српској академији наука и уметности ће после божића бити одржано предавање о леонарду да винчију

21. Препознај и напиши назив подвучене стилске фигуре.

- а) „Напољу је видно, као пред свитање“

- б) „Месец сањари изнад расцветалих крошњи“

- в) „не говор те мом родитељу,
не говор те, не гријеш те душе“

22. Заокружи слово испред тачне тврдње.

- а) Благоје казанџија је главни јунак дела *Мртво море*.
- б) Бајке иновеле су дела искључиво уметничке књижевности.
- в) Парна рима је подударане гласова на крају два узастопна стиха.
- г) Јован Стерија Поповић је написао комедију *Сумњиво лице*.

23. Прочитај наведени одломак и одговори на постављена питања.

- Извините, ваше превасходство, ја сам вас испрскоа...ја сам нехотично...

- Ништа, ништа.
- Тако вам бога, опростите. Ја...ја нисам хтео.
- Ах, седите, молим вас. Пустите ме да слушам!

а) Наслов дела је _____

б) Аутор дела је _____

в) Облик казивања у датом одломку је _____

24. Поред наведеног лика напиши наслов дела у коме се појављује, као и име и презиме аутора:

Лик	Дело	Аутор
а) Лаза Цврца		
б) Фурлан		
в)фрау Габријела		
г) Алекса Жунић		

25. Међу наведеним делима подвучи наслов романа

Пилипенда, Хајдук Станко, Покондирена тиква, Увеларужа, Отаџбина.

26. Прецртај појам који не припада следећем низу.

перипетија, експозиција, расплет, хипербола, заплет, кулминација

27. Доврши реченице:

а) Кратак текст у коме животиње оличавају људске особине и из кога обавезно следи поука назива се _____.

б) Врста строфе која се састоји од четири стиха назива се _____.

в) Коришћење језика у пословно области писања жалби, молби, тужби, али и испуњавања бројиних врста формулара и образаца назива се _____ стил.

28. У кућици испред наслова песме напиши одговарајући број којој лирскојврсти припада:

Кажи ми, кажи

1. љубавна

Крвава бајка

2. рефлексивна

Небо

3. дескриптивна

Подне

4. родољубива

29. Следеће речи изговарају познати јунаци. Пажљиво их прочитај и одговори на постављена питања испод одломка:

а) „Бого мој, зашто ти шаљеш глад на људе, кад је мени, јадном тежаку, жао и стоке кад гладује?! И зашто баш шаљеш биједу на нас тежаке, који те славио више него Лацмани, сити и објесни?! Али, опет, хвала ти, кад даде да смо ми најсиромашнијинајтврђи у вери, те волијемо душу, него трбух!...“

Књижевни лик је _____

Аутор дела је _____

б) „Тврд је орах воћка чудновата,

не сломи га, ал зубе поломи!

Није вино пошто приђе беше,

није свијет оно што мишљасте;

барјактару дариват Европу-

грехота је о том и мислити!“

Књижевни лик је _____

Аутор дела је _____

30. Поред наведеног књижевног деланапиши ком књижевном роду (лирици, епици, или драми) припада:

	Књижевно дело	Књижевни род
а)	<i>Зимско јутро</i>	
б)	<i>Робинсон Крусо</i>	
в)	<i>Смрт војводе Пријезде</i>	
г)	<i>Покондирена тиква</i>	
д)	<i>На Газиместану</i>	

31. Међу следећим тврдњама само је једна у потпуности тачна. Заокружи слово испред ње.

- а) *Писма из Италије* су путопис Доситеја Обрадовића.
- б) Радоје Домановић је познати српски комедиограф.
- в) *Мали Радојица* је епска народна песма тематског круга о хајдуцима.
- г) Учитељ Паприка је главни јунак приче *Чудесна справа* Бранка Ђопића.

32. На основу понуђених мотива одреди наслов песме и њену врсту:

- а) славуј - очи - сунце -
смех - кућни праг

(наслов песме)

(врста песме)

- б) гробље - светлост - наслеђе
дуг - традиција

(наслов песме)

(врста песме)

33. Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Сонет је лирско-епска књижевна врста.
- б) Дигресија је удаљавање од главног тока радње.
- в) Епизода је стилска фигура поређења.
- г) Сатира је врста текста који искључиво припада епском књижевном роду.

34. Подвуци појам који одликује лирски књижевни род:

фабула, језгровит језички израз, нарација, јунак, ретроспекција

35. Напиши имена о којим је народним јуњакињама реч:

а) Она је поклонила свом деверу молитвену чашу, драгоценост која се чува до краја живота и показала да су љубав, поштење и породична слога веће вредности од било чега што је материјално.

Она се зове _____.

б) За њу муж каже да је имао „од злата јабуку“. Жива је узидана у темељеновог града, највише жалећи за малим сином кога је својом жртвом оставила.

Она се зове _____.

в) После дуге одбране града Сталаћа, она је одлучила да је часније да бзаједно са својим мужем скичи у Мораву него да постане турска робиња.

Она се зове _____.

36. Подвуци наслов народне баладе.

а) *Књежева вечера*, *Највећа је жалост за братом*, *Женидба Милића барјактара*, *Прва бразда*

б) Вук Карађић је лирско- епске песме називао _____

37. Доврши реченицу:

Када се у свом приповедачком поступку враћа у прошлост, писац се служи методом

38. Пређма наведеним подацимапрепознај и напиши имие и презиме писца о коме је реч:

а) Једини наш добитник Нобелове награде. Најпознатија дела су му романи:

На Дрини ћуприја, Травничка хроника, Госпођица, као и књига записа *Знакови поред пута*.

б) Француски писац, цртач и авијатичар. Написао је неколико дела, али му је славу донео *Мали принц* – алегорична прича о људима и њиховим односима.

в) У свом животу објединио позив лекара и таленат писца. Стварао је приповетке, од којих су неке: *Швабица, Све ће то народ позлатити, Ветар, Први пут с оцем на јутрење*.

39. Прочитај одломак и одговори на питања.

„ Небојте се краља ниједнога,
краљ на цара ударити неће,
нити може краљевство на царство,
јер је тако од Бога постало.
Чувајте се раје сиротиње:
Кад устане кука и мотика,
биће Турком по Медији мука“

а) Назив песме из које су наведени стихови је _____.

б) Песму је казао Вуку Караџићу народни певач _____.

40. Доврши познате народне пословице:

а) Где је танко, _____.

б) Лепа реч и гвоздена _____.